

Breestraat (Wielsbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2016I225

Oktober 2016

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2016

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	6
2.4 Conclusie	7
Deel 3: Bibliografie.....	8

FIGURENLIJST (2016I225)

Figuur 1: projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart, met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....	5
---	---

TABELLENLIJST (2016I225)

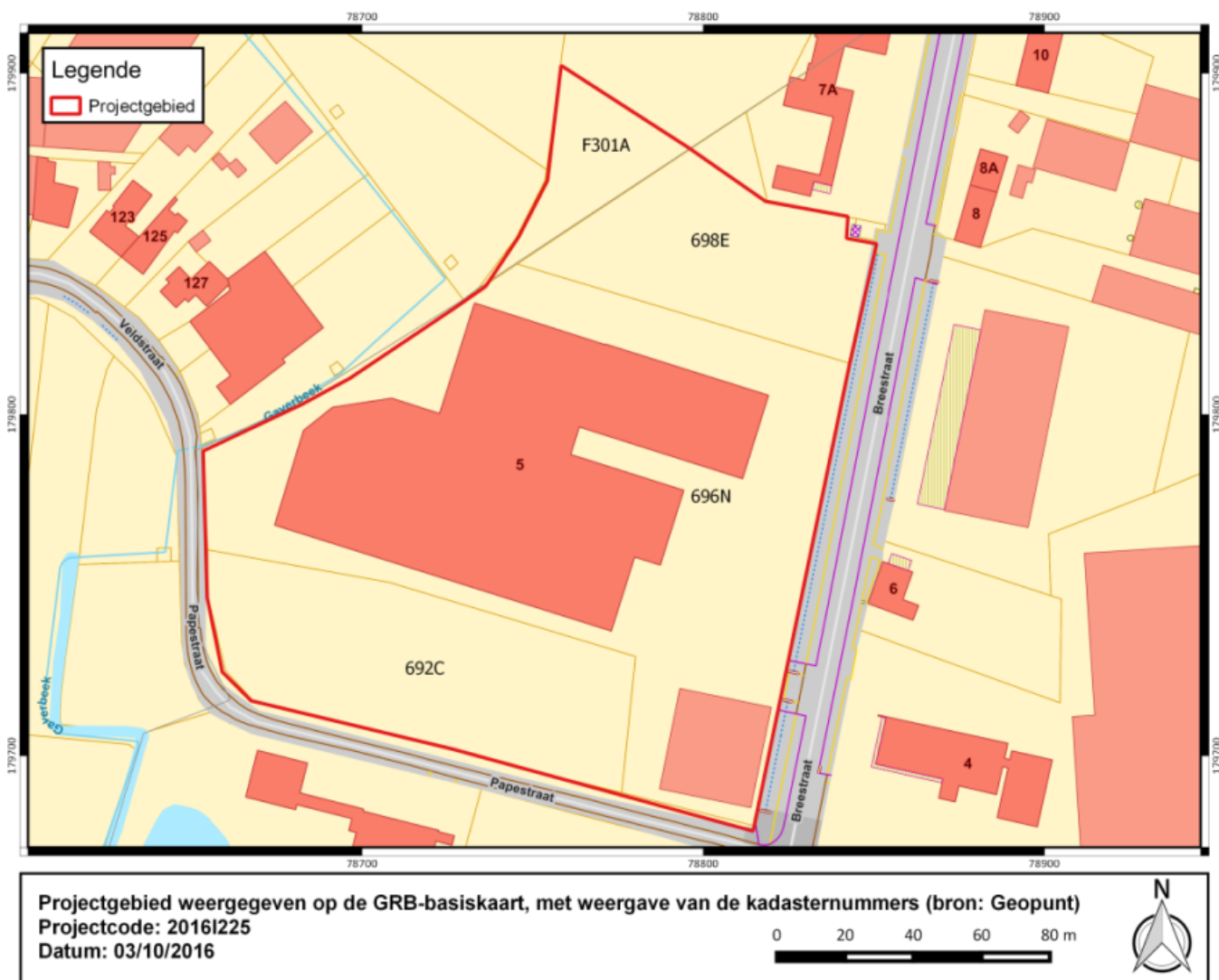
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Global Jordan & Freeman Kapellestraat 117 8020 Oostkamp	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Wielsbeke
	Deelgemeente	/
	Postcode	8710
	Adres	Breestraat 5
	Toponiem	Breestraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 76293 Y _{min} = 178131 X _{max} = 81369 Y _{max} = 181656
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Wielsbeke 1A 692c – 696n – 698 E, Oostrozebeke F 301A Figuur 1	

Figuur 1: projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart, met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de sloop van de bestaande gebouwen ter hoogte van Breestraat 5 te Wielsbeke. De werken omvatten de sloop van de drie aanwezige loodsen tot en met vloerplaat en funderingen. Omwille van deze geplande werken is het bodemarchief ter hoogte van de geplande werkzaamheden bedreigd. Het projectgebied is ca. 26850,6 m² groot, het te slopen oppervlak ca. 7828,5 m². Men kan er van uitgaan dat het bodemarchief slechts over het oppervlak van de geplande sloopwerken bedreigd is.

Landschappelijk gezien bevindt het projectgebied zich in de zandleem- en leemstreek. De bodemkaart van Vlaanderen geeft een bodemopbouw weer van OB, bebouwde grond, en (enkel in het noorden van het projectgebied) van matig droog lemig zand. Het Quartair dek bestaat uit een eolisch pakket uit het Weichseliaan tot Vroeg-Holoceen op fluviale afzettingen uit het Weichseliaan. Dit impliceert dat het archeologisch niveau zich relatief dicht bij het oppervlak bevindt.

Het projectgebied kent een vlak reliëf en de dichtstbijzijnde heuvel bevindt zich meer dan 2 km verder in noordwestelijke richting, aan de overkant van de vallei van de Mandel.

Het onderzoek van historische bronnen en kaartmateriaal, in combinatie met de gegevens van de Centraal Archeologische Inventaris geven geen directe herkenning van archeologische vindplaatsen op het projectgebied zelf.

Verder zijn in de ruime omgeving van het plangebied een aanzienlijk aantal archeologische indicatoren waargenomen. In de voorbije jaren werden verschillende onderzoeken uitgevoerd in een straal van ca. 1.5 km rond de projectlocatie. Op ca. 600m ten noorden van het plangebied werden, ter hoogte van het toponiem “de Kalberg”, systematisch verschillende velden geprospecteerd door Gunther Noens en Dieter Jehs in 2004-2005. Bij deze veldkartering werd een aanzienlijke hoeveelheid lithische artefacten gerecupereerd uit de steentijden. Het is aannemelijk dat de verhevenheid in het landschap een grote aantrekkingskracht had op gemeenschappen in de steentijden maar ook in latere periodes.

De gegevens van de Centraal Archeologische Inventaris tonen dus aan dat de ruime omgeving van het plangebied mogelijks een uitgesproken menselijke aanwezigheid kende in het verleden in de steentijd. Ook vondsten uit jongere perioden zijn hier niet uitgesloten.

Historisch en cartografisch onderzoek wijzen op een agrarische exploitatie van het plangebied, zeker tot het einde van de 19de eeuw.

Op het terrein staan momenteel drie bedrijfsgebouwen, die dateren uit de jaren 1960 en waarin destijds spaanderplaten werden vervaardigd. De gebouwen zijn sinds ca. 1975 louter nog in dienst als opslagplaatsen voor hout. Heden ten dagen worden er vooral machine onderdelen gestockeerd. Het plaatsbezoek heeft aangetoond dat er zich rond de gebouwen een grote zone verharding bevindt, bestaande uit asfalt en beton.

Gelet op de bouwactiviteit voor de aanleg van de aanwezige bedrijfsgebouwen in combinatie met de gegevens uit het plaatsbezoek en de aard van de geplande sloop, moet er van uitgegaan worden dat de geplande werken weinig of geen onverstoorde bodem bedreigen.

2.3 Gemotiveerd advies

Voor het projectgebied Wielsbeke Breestraat wordt geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen. De aard van de ingrepen, in combinatie met de gegevens van het bureauonderzoek brengen voldoende argumenten aan om af te zien van verder onderzoek, hetzij met of zonder ingreep in de bodem.

In hoofdzaak wordt afgezien van verder onderzoek wegens de aard van de geplande werken en de mate van verstoring van het terrein. In essentie heeft op het terrein vóór 1971 een aanzienlijke bouwactiviteit plaatsgevonden voor de aanleg van de nog steeds aanwezige fabrieksgebouwen. Er moet omwille van de aanwezige funderingen, leidingen en vloerplaten toch rekening gehouden worden met een minimale verstoring van 50 à 60cm onder het maaiveld. De Quartair geologische kaart gaf bovendien aan dat het archeologisch niveau zich relatief dichtbij het oppervlak bevindt. Verder is duidelijk zichtbaar dat rondom de aanwezige bebouwing ook verharding aanwezig is. Deze bestaat hoogstwaarschijnlijk uit een funderingslaag bestaand uit breekzand met daarop een laag asfalt of beton. Er zijn bovendien geen aanwijzingen dat het terrein voor deze bouwactiviteit werd opgehoogd. De bouwactiviteit doet bijgevolg vermoeden dat de kans op aantreffen van grondvaste sporen of in-situ bewaarde vondstenconcentraties gering is.

Daar de geplande sloop enkel betrekking heeft tot het verwijderen van de huidige gebouwen, vloerplaat en funderingen, is de rest van het bodemarchief binnen het projectgebied niet bedreigd in het kader van deze stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.

De financiële kost die verder onderzoek met zich mee zou brengen, kan niet in verhouding staan tot de eventuele kenniswinst dat een archeologisch onderzoek zou opleveren. Hoewel verder onderzoek altijd zinvol kan zijn, zou dit, in geval van een positief resultaat, slechts in zeer beperkte mate een meerwaarde zijn voor het archeologisch inzicht in de omgeving. Gelet op de aanzienlijke mate van verstoring mag hier, in het beste geval, niet meer verwacht worden dan een gefragmenteerde indicatie

voor menselijke activiteit in het verleden. Het is dan ook op basis van de kosten-baten analyse dat afgezien moet worden van verdere onderzoeksdaden.

Uiteraard moet gewezen worden op de bestaande archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.4.1 van het huidig onroerend erfgoeddecreet.

2.4 Conclusie

Global Jordan & Freeman plant de sloop van drie leegstaande fabrieksgebouwen op hun terreinen in Wielsbeke. Deze werken vormen een bedreiging voor het archeologisch potentieel. Op basis van de huidige toestand van het terrein wordt verwacht dat de ondergrond in grote mate geroerd is.

Dit gegeven van verstoring in combinatie met de aard van de geplande sloopwerken toont aan dat, op basis van de kosten-baten afweging, verder archeologisch weinig zinvol is. Bijgevolg wordt voor desbetreffend projectlocatie "Wielsbeke Breesstraat" een vrijgave vooropgesteld.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt